

af Forhandlingerne. Med Hensyn til Afstemningen over dette Endringsforslag skal jeg bemærke, at der er forlangt en delvis Afstemning, saaledes at der først afstemmes over den første Passus, og derefter over de to sidste Passus under Et. Discussionen over dette Afsnit er aaben.

S. Sage: Det Forslag, som her foreligger til Forhandling, er, som man vil see, deelt i to Dele. Den første Del deraf gaar ud paa, at Rigsdagen skal indskrænke sig til en Forandring af § 100 — derhen, at denne Paragraph ikke skal være til Hinder for, at de Forandringer i Grundloven, som Fællesforsamlingen gjør nødvendige, kunne vedtages som almindelige Love. Dersom dette Forslag bliver vedtaget, vil det altsaa have til Følge, at alle de øvrige Forslag om Forandringer i Grundloven foreløbigt ikke blive vedtagne, at man kun forandrer en senere Rigsdags Forhold til disse Forslag, men ikke nu vedtager nogen Forandring. Jeg troer, at man under denne Sags Behandling har følt, at Grundlovens § 100 frembyder en væsentlig Vanskelighed med Hensyn til den endelige Vedtagelse af en Fællesforsamling. Ifølge § 100 kræves der, at først to Forsamlinger og senere en nyvalgt Forsamling usorandret have vedtaget de Forandringer i Grundloven, som skulle gaae igjennem. Jeg veed ikke ret, om man vil opfatte den nærværende Lov om Forandringer saaledes: at enhver enkelt Bestemmelse for sig skal staae som en Heelhed, eller om denne Lov, der omfatter en Række af Bestemmelser, skal aldeles usorandret vedtages, saaledes at en eneste Forandring deri vilde gjøre, at den hele Behandling blev frugtesløs. Jeg troer, at der er væsentlige Grunde, der tale for den sidste Opfattelsesmaade, da de Forandringer, der her ere foreslaaede fra Regjeringens Side, og som Folkethinget ved 2den Behandling har vedtaget, foreligge som en Heelhed, som een Lov. Naar man betragter dette Forhold, saa vil det sees, at det vilde staae i et enkelt fremtidigt Things Magt, ved en eneste Forandring i de tidligere tagne Beslutninger at berøve hele den tidligere Forhandling al Betydning, og det kan ikke nægtes, at dette er et misligt Forhold, — misligt for Regjeringen, misligt

for Rigsdagen og misligt for selve Sagen. — Skal det blive muligt at erholde en tilfredsstillende Fællesforsamling, saa troer jeg, at man maa vogte sig for i en altfor høj Grad at binde den fremtidige Regjering og den fremtidige Rigsdag. Det var ogsaa, saavidt jeg opfattede Forhandlingerne paa den grundlovgivende Forsamling, dengang den ledende Tanke, at, naar den øvrige Deel af Staten skulde indordnes under Grundloven — dengang tænkte man kun paa Slesvig — da vilde Fremgangsmaaden efter § 100 ikke være den, der i saa Henseende skulde bringes i Anvendelse. Jeg skal ikke nærmere gaae ind paa dette Spørgsmaal, jeg vil kun fremhæve dette Synspunct, og, dersom det ikke bliver modsagt, saa vil jeg antage, at denne Anskuelse erkendes for rigtig. — Jeg troer ogsaa, at den Afgjorelse, der nu har fundet Sted med Hensyn til en enkelt Statsdeels Forsamling, nemlig den slesvigiske, maa indeholde en særlig Opfordring for os til, isædetfor at behandle Grundlovsforandringerne i deres Enkeltheder, at indskrænke sig til den her foreslaaede enkelte Beslutning. Jeg forstaaer ikke ret, hvilken Politisk der for Diebliffet er den ledende, hvilken Plan Regjeringen har lagt med Hensyn til den fremtidige Ordning af Forholdene. Naar man seer en Grundlov for en enkelt Statsdeel blive kaldt tillive, førend de enkelte Statsdeles sættes Grundlov er endelig vedtagen, førend vi engang have set Grundtrækkene til Fællesforsamlingen, naar vi erindre, at de vigtigste Bestemmelser i Grundlovene for de enkelte Statsdele ville foregribe den endelige Ordning af Fællesforsamlingen, saa er det klart, at man løber en overordentlig stor Fare ved saaledes at opstille tre Grundlove ligoverfor hinanden, maaskee tildeels forskellige, og saa ud af dette Chaos at skabe en Fællesforsamling, uden at have Magt til, naar den endelige Ordning finder Sted, at bringe en Eenhed og Lighed tilveie i de Puncter, hvor der nødvendigvis maa være Eenhed og Lighed. Og Lighed er under alle Omstændigheder nødvendig i de enkelte Statsdeles Forhold til Fællesforsamlingen, og dennes Forhold til de enkelte Statsdeles Forsamling. Den anden Deel af det foreliggende Forslag skal